

УДК 005.8:167

Шитікова Л.В.¹, Сіра О.В.²

¹ доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. БТЕ-0814м НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА МЕТОДОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

Управління проєктами в сучасних умовах зазнає постійної трансформації під впливом цифрових технологій, підвищення складності організаційних процесів і зростання вимог до гнучкості управління. Якщо ще кілька десятиліть тому основою проєктного менеджменту були планово-орієнтовані підходи, то нині все більше компаній обирають гнучкі або гібридні моделі. Це дозволяє адаптуватися до динамічних змін зовнішнього середовища, скоротити ризики й підвищити якість кінцевого результату [1].

До основних сучасних підходів управління відносять:

1. Традиційні методології (Waterfall, PRINCE2, PMBOK). Традиційні, або передбачувані підходи, ґрунтуються на чіткому визначенні цілей, термінів, бюджету та етапів проєкту. Вони передбачають послідовне виконання фаз, що дозволяє забезпечити контроль та прозорість процесу. Проте ці методології менш ефективні в умовах високої невизначеності, коли зміни вимог є частими [2].

2. Гнучкі (адаптивні) методології. Agile-підходи базуються на ітераційному розвитку продукту, постійному зворотному зв'язку та високому рівні автономії команд. Найпоширенішими є Scrum, Kanban, Extreme Programming. Перевагами є підвищення гнучкості, залучення стейкхолдерів і здатність реагувати на зміни. З недоліків – це труднощі масштабування та потреба у високій зрілості команди [3].

3. Гібридні моделі управління поєднують елементи традиційних та гнучких підходів. Вони дають змогу зберегти структурованість планування, одночасно забезпечуючи гнучкість виконання завдань. Такий підхід ефективний у великих проєктах, де частина робіт піддається точному плануванню, а інша – вимагає адаптації [1].

4. Цифрові інновації та автоматизація. Сучасне управління проєктами дедалі більше спирається на цифрові інструменти – ERP-системи, платформи спільної роботи, хмарні сервіси та аналітики. Використання штучного інтелекту у прогнозуванні строків, оцінці ризиків та оптимізації ресурсів підвищує ефективність рішень і зменшує вплив людського фактора [4].

При порівнянні даних підходів, слід зауважити, що традиційні методи забезпечують високу передбачуваність, але обмежують гнучкість. Agile-моделі, навпаки, орієнтовані на зміни та залучення користувачів, проте вимагають постійної комунікації та дисципліни команди. Гібридні системи дозволяють балансувати між контролем і адаптивністю, однак потребують

високої компетентності менеджера та чіткої координації між командами [2; 3].

Також, слід зазначити, що підходи управління мають перспективи розвитку, оскільки тенденції розвитку управління проектами свідчать про зміщення акценту з жорсткого контролю до гнучкого лідерства, цифрової взаємодії та системної адаптації. У майбутньому очікується подальша інтеграція штучного інтелекту, аналітики даних і систем прогнозування у процес управління. Водночас підвищується значення «м'яких» компетентностей – комунікаційних, етичних і крос-культурних навичок менеджера [5].

Сучасні методології управління проектами демонструють тенденцію до інтеграції різних підходів. Поєднання структурованих і адаптивних принципів дозволяє ефективніше реагувати на динаміку зовнішнього середовища, підвищує гнучкість і конкурентоспроможність організацій. Ключовим фактором успіху є не стільки вибір методології, скільки здатність менеджера до критичного мислення, інноваційного підходу та постійного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Mirzaei M., Mabin V. J., Zwikael O. Customising Hybrid Project Management Methodologies. *Production Planning & Control*, 2024.
2. Apaolaza U., Lizarralde A., Oyarbide-Zubillaga A. *Modern Project Management Approaches in Uncertainty Environments: A Comparative Study*. Sustainability, 2020.
3. Gutheil L. *Adaptive Project Management for the Civil Society Sector*. *International Development Planning Review*, 2021.
4. Khanh Dam H., Tran T., Grundy J., Ghose A., Kamei Y. *Towards Effective AI-Powered Agile Project Management*. 2018.
5. Pells D. *Adaptive Scheduling and Coordination in Project Management*. *PM World Journal*, 2025.